

ЦИЈЕНА:
За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера, на по године 6 перпера.
За све остале земље годишње 20 франака у алату, на по године 10 франака у алату.
Преплати се прима само у годишњим и полугодишњим роковима и плаћају се напред.
Поједини број 20 пара за Црну Гору. — За иностранство 25 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Le GLAS TZRNOGORTZA, Journal Officiel, paraissant régulièrement chaque samedi et suivant les exigences du service. On s'abonne aux bureaux du journal GLAS TZRNOGORTZA, Cetignè, Monténégro.

L'abonnement pour le pays 8; pour l'Autriche-Hongrie 12 Perpers; pour tous les autres pays 20 francs par an.
La publicité est reçue aux bureaux du journal et dans toutes les agences de publicité.

Преплати се шаље само Администрацији „Глас Црногорца“ на Цетиње.
Дописи се шаљу Уредништву — Рукописи се не враћају.
Огласи се шаљу Администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број до пет цифара из петит слова по 4 пара, гармонд слова 6 пара; цинеро слова 8 пара — за први пут, а за сваки даљи пут у пола од горње цијене. Најмањи оглас наплаћује се 1 перпер. — Осим напријед изашене цијене од ријечи, наплаћује се по закону о таксима још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

Власник: Државна Штампарија.

Издаје суботом

Уредник и одговорни уредник: Вељко Милићковић

СЛУЖБЕНИ ДИО

РАСПИС

свијема управним властима

Ради сузбијања преноса заразних болести и иначе због многога другог ријешено сам, да се коначно забрани скитање Цигана по држави. Тако од сад нигдје у Црној Гори не смије бити тих скитница — бескућника и њихов и најмањи покрет — чергарење има се безувјетно спријечити од стране управних власти.

Они чергаши, који су црногорски држављани имају се упутити у мјеста, у која су се они до сад најдуже бавили и свезати се за иста као стални им становници, гдје ће се они бавити земљорадњом или којим занатом; а оне који су дошли из које друге државе треба одмах пребацили преко границе. Први, пак, ако не могу опстати као занатлије и ратари у мјестима, у која буду били упућени, треба да редовним путем траже допуст за пресељење у друга мјеста и предјеле, гдје би се жељели стално настанити. Ови могу тражити од државе, да им ова дадне земље за насељење и рад, ако би се имали настанити у којем од наших нових крајева, гдје држава има слободног земљишта на расположењу.

Обласни управитељи, односно њихови замјеници, на првом мјесту, на капетани и предсједници варошких и сеоских општина биће строго одговорни, ако се буде десило, да се у њиховом подручју у будуће нађе ма и једна чергашка породица, а камо ли која већа заједница ових.

Све Обласне Управе у земљи имају ме извјестити, да су примили ову наредбу и да су предузеле њено извршење.

Број 3278.

Цетиње, 29. марта 1915. год.

Министар Унутрашњих Послова
Саво П. Вулегић.

Листа губитака

Из баталиона Цетињског:

Рањени: рекрути Нико Мирковић, Милутин Поповић, Павле Радовановић,

Из бат. Чевско-Бјеличког:

Умро: редов Крсто Гардашевић.

Из бат. Команско-Загарачког:

Умрли: рекрут Ристо Пејовић; редови Милован Ј. Стојановић, Никола Радловић.

Из бат. Цеклинско-Доброског:

Погинуо: редов Душан Вујовић

Из бат. Пјешивачког:

Умро: редов Никола Вучинић

Из бат. Цеклинског:

Умро: десечар Јошо Ђурашковић.

Из бат. Љешанског:

Умрли: редови Андрија Н. Вукчевић, Јован Ћетковић.

Из бат. Доњо-Црмичког:

Умро: рекрут Марко Гажевић,
Рањени: редов Иво С. Станковић

Из баталиона Барског:

Умро: рекрут Суљо Исић.

Из баталиона Доњо-Нучког:

Умро: рекрут Радисав Ивановић.

Из баталиона Братоножићког:

Рањени: рекрути Цвјетко Дедић, Милентије Симиновић.

Из баталиона Љешкопољског:

Умро: оружни радник Вуко Поповић.

Из баталиона Петрушинског:

Умрли: рекрути Лазар Бобичић, Јован Шарановић;
Рањен: капетан Секуле Бошковић.

Из бат. Мартинићко-Брајовићког:

Умро: командир Милован Радовић.

Из бат. Требјешког:

Рањен: рекрут Блажо Шаковић.

Из бат. Жупског:

Погинуо: рекрут Обрад Јововић;
Умро: редов Микоња Бечановић.

Из бат. Луковског:

Умро: редов Милован Р. Мркић.

Из бат. Бањског:

Умрли: рекрути Симо К. Братић, Ђорђе Мирковић, Марко Миљанић;
Рањени: рекрути Јован Килибарда, Никола Копривица, Косто Копривица.

Из бат. Језеро-Шаранског:

Умро: редов Саво Перовић.

Из бат. Ускочког:

Рањен: рекрут Милован Голубовић.

Из бат. Дробњачког:

Погинуо: рекрут Неђељко Абазовић;
Рањени: рекрути Сава Дринчић, Зарија Головић, Лазар Дуковић.

Из бат. Ровачког:

Рањен: војни жандар Радун Митрић.

Из бат. Горњо-Морачког:

Погинули: рекрути Зарија Дуловић, Никола Тодоровић, Јакша Пековић;
Умрли: редови Ђиро Шуковић, Видак П. Јовановић;

Рањени: поручик Видак Шуковић; рекрути Никола Бојић, Светозар Војводић.

Из баталиона Доњо-Морачког:

Погинули: рекрут Павле Перовић, редов Радоје Ђ. Поповић;

Умрли: рекрути Радоица Радовић, Радивоје Радовић.

Рањен: редов Радивоје Ј. Ракочевић.

Из баталиона Пољског:

Умро: редов Видоје Рабреновић.

Из баталиона Пиперског:

Умро: рекрут Душан Божовић.

Из баталиона Андријевићког:

Умрли: редови Вучко Кочановић, Радисав Лалић, Јаков Драговић, љекарски помоћник Ђорђе Вучељић.

Из баталиона Краљског:

Погинуо: редов Милош М. Вуксановић

Из баталиона Трепачко-Шекуларског:

Умро: редов Стеван Спалевић.

Из баталиона Полимског:

Умрли: редови Богдан Перовић, Велимир Коматина, Вукота Николић.

Из баталиона Величког:

Умрли: редови Вукадин Николић Милан Гојковић, Радосав Јокић.

Из баталиона Беранског III (Будимског):

Умро: редов Милош Ђуровић.

Из баталиона Љевањског:

Умрли: редови Новица Поподић, Јовица Бекоња, Лека Н. Јоксовић.

Из баталиона Прошћанско-Баричког:

Умрли: редови Миливоје Смоловић, Павле Филиповић.

Из баталиона Бољанићког:

Умро: редов Новица Спаић.

Из баталиона Планине-Пивског:

Умрли: редов Михаило Жарковић, рекрут Милија Недић.

Из баталиона Источког:

Умрли: редови Симеун Трифуновић, Славко М. Дубић.

Из баталиона Поличког:

редови Иван Трифуновић, Вуксан Шарбојић.

Из баталиона Рожајског:

Умрли: редови Светозар Беланца, Милован Дрљевић.

Из баталиона Горњоселског:

Умро: редов Милош Фемић.

Из баталиона Добродолског:

Умро: редов Благоје Шарковић.

Из баталиона Доњо-Ржаничког:

Умро: редов Митар Кљаић.

Број 4189. Из канцеларије Краљ. Мин. Војног, 3. априла 1915. Цетиње.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Поклон Њезиног Величанства Краљице Санџачкој Војсци

Приликом доласка Команданта Санџачке Војске г. дивизијара сердара Ј. Вукотића на Цетиње у новембру мјесецу прошле године, Њ. Величанство Краљица милостиво пратећи најбоље Санџачке Војске, благоизвољела је додарили овој икону Светога Николе чудотворца. Са каквим је одушевљењем и благодарношћу овај владарски дар примљен од стране храбре Санџачке војске, види се из докумената које ниже објављујемо.

НАРЕДБА

Санџачкој војсци
А. Број 3219.
Бољанићи, 4. децембра 1914. год.

Срећним се сматрам саопштити подручној ми храброј војсци, да је Милостива и Узвишена наша Владарка Њено Величанство Краљица Милена цијенећи у Својој Владарској и Материнској њежности напоре и пожртвовања подручних ми трупа, послала на дар Санџачкој Војсци дивно и богато украшену икону Светога Николе Чудотворца с тиме, да та Икона прати Санџачку Војску до свршетка овога тешкога, али ако Бог да најславнијег и најсрећнијег рата по напаћени Српски народ, а кад се рат сврши, да се икона чува у храму Светога Петра:

„као дар Њ. В. Краљице Милене Санџачкој Војсци“

Као сваки војник подручних ми трупа, ја сам веома дирнут оваквом пажњом од стране наше племените Владарке према храброј Санџачкој Војсци, и позивам да сви заједно ускликнемо:

Да живи Њ. В. Краљ Господар! Да живи Њ. В. Краљица Владарка и Њихов узвишени Дом! Да живи српска војска обје слободне Српске Краљевине! Да живе сви прави Срби које, под заштитом Свевишњега, ове војске морају овога рата ослободити!

Ова наредба нека се у цјелини саопшти свим трупам.

Командант
Дивизијар Сердар Ј. Вукотић

Команда II. Санџ. дивиз.
Број 1451.

Команданту Санџ. Војске,
Дивиз. сердару госп. Ј. Вукотићу
Чајнице.

Вашом сте наредбом А. Бр. 3219. саопштили, да је Њено Величанство Краљица Милена милостиво благоизвољела подарити Санџачкој Војсци икону Св. Николе чудотворца.

Уз ношење и цијеливање иконе кроз подручне ми трупе наредба је читана, а Њ. В. Краљица уз бучне валове Дрине најодушевљеније поздрављана.

Са каквом је материнском жељом и са колико је побожности наша љубљена Владарка цијеливала икону, када ју је Својој драгој и оданој дјечи у помоћ на Дрину шиљала — лако је разумјети из њеног осјећаја сваке мајке, а особито Ње, којој не спречаваше ни сјај, ни величина, а да сваки уздах не чује, па и бољим ријечима и богатом руком многе сузе убрише.

Љубљеној Краљици на овом светоме дару синовља хвала, а ми ћемо у напријед, као и до сада, радити да се уз помоћ Бога, св. Николе и св. Петра и још у којој неослобођеној богомољи на српски пропјева и помоли за дуг живот Њ. В. Краља Врх. Команданта и љубљене

Краљице Мајке за Њихову и Њиховог Дома срећу, драге Им Црне Горе и цијелог напаћеног, но слободног и јаког Српства.

У име трупа друге дивизије
Санџачке Војске,
Командант,
бригадир М. Божовић.

Команда Колашинске бригаде
Број 1271.

Команди Санџ. Војске

Чајнице.

Високи, свети, побожни и матерински дар Њеног Величанства, обожавањем наше Краљице и народне мајке, — Икона св. Николе Чудотворца ношена је кроз разне јединице подручне ми бригаде и лијево-крилног сектора.

Војници су се с највећом побожношћу и синовљим осјећајима пред иконом Богу молили за здравље, дуг живот и срећу Њеног Величанства, Њеног узвишеног Војна нашег Господара и Њихове узвишене Дјеце и за спас и величину наше јуначке домовине.

Ми добро схваћамо да је ово једна од оних икона пред којима се племенита и узвишена наша Владарка и Мајка дању и ноћу Богу моли за спас миле Јој Отаџбине и цијелог Српског Народа и ми смо у толико осјетљивији према светом дару.

Командант,
бригадир М. Меденица.

Команда Лимске Дивизије
Број сл.

Команданту Санџ. Војске

Чајнице.

Веома дирнут високом и племенитом пажњом Њеног Величанства Краљице Милене са упућивањем иконе св. Оца Николе чудотворца на дар подручној Вам војсци, што је примљена у мом подручју са великим одушевљењем и трократним узвиком да нашу Мајку Владарку Бог поживи за дуги низ година, те у име своје, подручних ми официра, подофицира и војника Лимске дивизије племенитој и милостивој Дароватељи најтоплије захваљујем на високој пажњи и племенитом дару, који нам дава моћ и улијева тврду вјеру, да ће са успјехом пратити наше оружје подигнуто над гразмљивим непријатељем, јер је Бог и правда на нашој страни.

Командант,
Бриг. М. Матановић.

Дvorsке и дипломатске вијести

— Његово Краљевско Височанство Књаз Мирко допутовао је на Цетиње.

— Било је јављено, да је Његово Краљ. Височанство Књаз Петар, командант Ловћенског Одред, долазио о прошлом Ускрсу на Цетиње и силазило одатле на Ријеку. Међутијем Њег. Кр. Височанство је ускршње празнике провео у логору, а тек по Ускрсу дошао је на Цетиње, позван од Врховне Команде, и ту провео неколико дана док је свршио послове ради којих је од Врховне Команде био позван.

Овдашњи Царско-Руски Војни Агент г. генерал Н. Потапов примио је ова службена саопштења:

Петроград, 31. марта, у 2:25 по подне. Битка на Карпатима, од Бартфелда до Стријског правца, развијала се 29. и 30. марта са јаким напрезањем. *Наша је војска продирала најријед дуж обје обале ријеке Ондаве к југу од Стройкова, завзела неколико висова сјеверно и источно од Телейоча и одржала усјех у Ужочком правцу, гдје су, послије највијорнијег боја, прешли у наше руке висови у рејону мјеста Буковиц—Бенев—Високонизи. Том смо приликом заробили преко 2.700 војника са 53 официра, једним топом и 20 митраљеза.*

На висовима јужно од Волосате, а нарочито у рејону Козјова непри-

јатељ је са знатним снагама изводио огорчене нападе, али су они сви одбијени уз огромне губитке за непријатеља.

У Буковини непријатељ је на знатном фронту, а под заштитом мрака и на највећој киши, изводио ноћу на 29. марта исто тако жестоке нападе. *Наша је пјешадија, дочекујући непријатеља на бајонет, посуда брзо одржала побједу.*

На фронту западно од Њемена одбили смо неколико њемачких нападаја. На осталим тачкама нашега фронта учестали су сукоби између извидница.

Петроград, 2. априла, у 7-30 у вече. — У Карпатима наставља се битка у рејону Ужочког прелаза. *Наша је војска успјешно продрила најдјељ и одбила његов контра-напад непријатеље на висове јужно од линије Волосате-Буковиц. При томе смо заробили до 1.000 војника и два митралеза.*

Покушаји непријатељеви да пријеђе у наступање на висове јужно од Козјова, а тако исто и у Буковини дуж лијеве обале Прута у рејону Черновица, нијесу имали успјеха.

На осталим дјеловима нашега фронта влада потпуно затишје. *Посуда је напустило пролетно одмрзавање.*

Петроград, 2. априла, у 10-20 у вече. — Код Осовца непријатељ је безуспјешно покушавао да се приближи нашим положајима. У Млавском њавцу дошло је до успјешних сукоба за нас између њедних трупа наших и непријатељских.

На лијевој обали Бзуре наше су њедне трупе заузеле Кузнецов у рејону Сохачева, У Карпатима смо помакли се најдјељ у рејону сјеверно од Ужочког прелаза, гдје смо заробили до 200 војника и успјешно одбили њедријатељске нападе на висове јужно од мјеста Волосате, близу Јаворова и јужно од Козјова.

ТЕЛЕГРАМИ

Ниш 2. априла, Љекари француске мислије почеће у понедељак 6. о. мј. вакцинаисање здравих лица против трбушног тифуса и великих богиња. (К. С. Пресбиро.)

Ниш, 2. априла. Из Елбасана јављају да је Елбасан опремио 500 Арнаута и послао их против Србије. Та вијест потврђује се и из Струге, одакле се јавља да је та арбанашка чета дошла већ у Бајбе. Поред тога скупило се 1500 мјештана и пребјеглица у Подградцу близу наше границе који чекају заповијест од устаника арнаутских за напад на Србију. Наређено је нашим предстражама да не буду изненађене. (К. С. Пресбиро.)

Лондон, 29. марта. Капетан данског пароброда „Хансен“ који је сада укотвљен у Темзи прича да га је један подморски брод задржао на 30 миља од енглеаске обале. Пошто је капетан показао легитимацију, броду је допуштено да настави пут.

Лондон, 29. марта. „Тајмс“ јавља да је увоз у Енглеску за мјесец март износио 75.750.000 лира стерлинга према 65.500.000 у фебруару. Извоз је достигао цифру од 30.000.000 лира стерлинга у току истог мјесеца марта према 44.000.000 у 1914.

Рим, 29. марта. Сазвана су била за данас два митинга али су их власти забраниле.

Лондон, 30. марта. Из Гаупорта јављају да је њемачка помоћна крстарица „Кронпринц Вилхелм“ ушла у то пристаниште јуче у јутро. Командант крстарице изјавио је да нема ни угља ни хране.

Лондон, 30. марта. Јављају да је један њемачки подморски брод потопио португалску једрилицу „Дурго“, натоварену угљом.

Лондон, 30. марта. Рајтерова Агенција доноси из Каира ове појединости о атентату на Султана:

Кад је једна личност из свите Султанове примјетила да један човек трчи преко улице, она је позвала жандарма који је ударио злочинца по руци у моменту кад је он пуцао, тако да је куршум ударио у кола. Атентатор је одмах уапшен и равнодушно је одговарао на питања. Изјавио је да нема саучесника и да је у Каиро дошао да убије Султана још на дан његова ступања на пријесто, али је било тада сувише свијета на улици и он није могао да се приближи.

Софија, 30. марта. Крста Пастухов у „Народу“ вели да жеља Бугара да се посредством оваких инцидент јавно манифестује како је у Новој Србији стање несносно, неће нимало допринијети побољшању положаја порабоњеног македонског становништва, а још мање да се дође до споразума између двију сусједних држава.

„Јединство“ изјављује да има много изгледа да ће се поволно регулисати конфликт између Бугарске и Србије. (К. С. Пресбиро.)

Лондон, 30. марта. Британски Адмиралитет јавља да је за недељу дана од 18. до 25. марта 1234 енглеаска брода оставило енглеаска пристаништа или је у њих приспјело.

Париз, 30. марта. Код Епаржа, у ноћи од 29. на 30. марта, после врло живе канонаде и препуцавања, Нијемци су изводили противнападе, али су били одбијени. У шуми Аји, у околини Флиреа, било је жестоке артиљеријске борбе без пјешадијске акције. У шуми Ле Претр Нијемци су покушали да нас нападну, али без успјеха. У току 30. марта избацили смо Нијемце из оног дијела шанца који су нам били узели и у њему се одржали. У ноћи од 29. на 30. једна њемачка ваздушна лађа бацила је на Нанси 7 бомба од којих је једна пала у близини грађанске болнице; на два мјеста избио је пожар који је у зачетку одмах угашен. (Хавас.)

Петроград, 31. марта. У 2 сата после подне Цар је пошао у путловске радионице. Огромно мноштво свијета из предграђа, готово 18000 душа, пошло је у сусрет Цару и поздравило га са бурним „Ура!“ Цар је посетио различите радионице гдје се фабрикује ратни материјал, фотографисао се заједно с радницима и остао међу њима 3 и по сата. На поласку захвалио им је на њиховој марљивости. Радници су испратили Цара са изразом највећег одушевљења. (Вестник.)

Беч, 31. марта. Јављају из Мадрида да је њемачки подморски брод У 28 потопио пароброд „Заутхпоин“ (?) код рта Финистера. Људство је спасено.

Јављају из Лондона да је један њемачки подморски брод напао на мали реморкер „Хомер“. Реморкер је успио да се спасе. (К. С. Пресбиро.)

Париз, 1. априла. Код Бери-о-Бака били смо заузели њемачки шанца који је непријатељ преотео преко ноћи. Ми смо се могли смјестити у близини у новом шанцу. У Шампањи у околини Перта, њемачка пјешадија која је покушала да изиђе из својих шанчева, била је на мјесту уништена нашом ватром. Код Епаржа, наша артиљерија је угушила у зачетку један њемачки противнад. У шуми Мормар напредовали смо западно од наше линије и одбили два противнапада, заробили војника и запленили 1 топ, много пушака и муниције. (Хавас.)

Рим, 1. априла. Јављају из Лондона да се потврђује вијест о поморској битци код Бергена у Норвешкој. (Нарочити извјештај.)

Лондон, 2. априла. Њемачка пријетња да ће се светити над заробљеним енглеским официрима ради нарочитог поступања са заробљеницима са њемачких подморских бродова у Енглеској, почела се изводити 29. марта. 30 енглеских официра премјештено је из једног официрског заробљеничког логора у једну касарну која служи за војни хапс. (Радиотел. извјештај.)

Лондон, 2. априла. Под предсиједањем Лорда Вимборна, данас је парламент отворио своје сједнице. У својој трећој периоди овог засиједања, парламент је огледало нације. Кредит и народно повјерење није уздрман и енглески народ је спреман да до свог посљедњег даха приноси све жртве које се од њега затраже да се осигура побједа. (Радиотел. извјештај.)

Рим, 2. априла. Италијанска Агенција јавља да „Журнал де Пари“ тврди да је фон Хинденбург напустио источно бојиште од 27. марта и да се налази у Конфреу у Фландрији (Радиотел. извјештај.)

Париз, 2. априла. Венизелос ће сјутра напустити Атину. (Радиотел. извјештај.)

Париз, 2. априла. Према непотврђеним вијестима јуче су аероплани бомбама запалили пјешадијску касарну у Њемачкој. (Радиотел. извјештај.)

Лондон, 2. априла. Баварске трупе које су послане у помоћ на Карпате, упућене су према Ростоку гдје руско напредовање налази на различите запреке. (Радиотел. извј.)

Петроград, 2. У Карпатима има 1.250.000 Аустро-Нијемаца који су распоређени у 50 армија на горњем Дунају, Мезо-Лаборцу, Ужоку, Козјеву и у Источној Галицији. Њемачки главни штаб управља свима операцијама. Има се разлога вјеровати да се сви покрети изводе према властитом Кајзеровом плану. (Радиотел. извјештај.)

Париз, 2. априла. Дан 31. марта протекао је мирно на читавом фронту. Французи су одржали своје положаје на различитим тачкама гдје су напредовали прије осам дана. Француски авијатичари бомбардовали су с успјехом војна спремишта у Вињелу (Воевр) и растројили недалеко од тога мјеста један њемачки баталион у походу. Један цепелин бацио је бомбе изнад Бајела. Он је имао за циљ терен на коме се налази француски авиони, али га није погодио. Три грађанина су убијена. Два њемачка авијатичара су била приморана да се спусте у француским линијама: један код Брена, а други код Линевила. Авијатичари су заробљени. Један трећи њемачки аероплан, погођен ватром наших предстража, пао је код Орне (сјеверно од Вердена) на 600 метара испред француске линије. Један авијатичар је погођен куршумом. (Радиотел. извјештај.)

Рим, 2. априла. Италијанска Телеграфска Агенција јавља да новине коментаришу грчко-српске кораке у Софији. (Рад. извјештај.)

Лондон, 3. априла. Два цепелина летјела су изнад неких енглеских вароши на обали, бацајући бомбе које су изазвале пожаре. Штета није озбиљна. (Рад. извјештај.)

Петроград, 3. априла. По Цареву наредби изузети су од ступања под заставу они руски поданици који служе у француској, британској, белгијској, србијанској и црногорској војсци. Министар војни водиће рачуна о времену које су ти поданици провели под савезничком заставом и за толико ће им се скратити периода служења у активной домаћој војсци. (Вестник.)

Париз, 3. априла. Командант Крстарице „Кронпринц Вилхелм“ тврди да крстарица „Карлереу“ није потопљена, (Радиотел. извј.)

Петроград, 3. априла. Чине се велике њедријеме за ѡредузимање ѡперација ѡпротив Босфора. Три кора војске су концентрисана у Одеси, Севастопољу и Николајеви. Сви аустројски и њемачки поданици истјерани су из вароши.

Новине њишу да ако форсирање Дарданела не буде готово до краја априла, руска флота биће надмоћнија од турске. Један руски супердреднот придружиће се ескадри крајем априла, други супердреднот у мају, а трећи у децембру. (Радиотел. извј.)

Париз, 3. априла. У Аргони, код Фонтен-о-Шарм и на неким другим тачкама води се борба око шанчева у прилог Француза. Француско преимућство над Нијемцима у томе сектору све више се појачава. Код Епаржа је француска артиљерија одмах зауставила један њемачки противнапад. Французи су ту заузели један шанца и напредовали за 400 метара земљишта у дужину са ширином од 100 метара. У шуми Мормару Французи су напредовали западно од своје линије и одбили два противнапада, заробили војника, запленили један топ од 37 см., много пушака и муниције. Французи су се одржали у новоосвојеном шанцу на путу из Есеа за Флире. У шуми Ле-Претр пошто су заузели један дио њемачке линије 31. марта, Французи су јуче одржали своје добитке и одбили један противнапад. У Алсасу Французи су напредовали 1500 метара у правцу Рихипфенритка. (Радиотел. извј.)

ДОМАЋЕ ВЈЕСТИ

Прилози Друштву Црногорског Црвеног Крста. Друштву Црногорског Црвеног Крста стижу су даље од почетка овога рата и ови прилози у перперима:

Преко Кајетанства Источног по 20: Јанко Бешић кап.; по 10: Михаило Поповић, Јован Мартиновић, Новица Секуловић писари; Јован Лукић; по 5 Јован Ракочевић, Илија Милосављевић, Милош Радојевић, Арсо Ракић и Лазар Перовић.

Преко Међународног комитета Црвеног Крста у Женеви.

Од Црвеног Крста из Чиле 600 перпера; Преко господина Ђузепа Фоњона краљевско-црногорског консула у Венецији сакупљених од разних особа 1000 перпера; Преко начелника рачуноводства Ниш од Атанасија Федотовића — Грињева као приход једног концерта у Асхабаду перпера 1600;

Преко Царско-Руске Легације на Цетењу од руско-црногорског добротворног друштва из Петрограда перпера 100460 50 као прилог за подјелу сиротињи и пострадалима у рату;

Пеко госп. Чарласа Саундера из Бостона у Америци за помоћ Црној Гори чек од 3020 круна аустријских;

Г. Перо М. Калуђеровић трговац Цетиње 20 перпера; Прља и Марјан трг. на Цетињу 20 перпера.

Из општине зложушке по 20: Величко Јовановић; по 15: Секула Раичевић; по 11: Миланко Николић; по 10: Миливој Мартиновић, Тодор Петрић, Миланко Раичевић, Ташко Пренка, Јован Јанковић, Величко Лазаревић, Јано Видић, Раша Вулић, Франк Колевић, Тодор Обрадовић, Димитар Мисирлић, Глигорије Арсић, Рустем Ибра, Неђељко Здравковић, Асан Азирковић, Марко Бањак; по 8: Демур Аматовић; по 6: Дено Пешић, Зеф Шкељић, Бека Абдуловић, Суљо Ајдаровић, Сатић Зећировић, Зелел Алијин, Глигорије Петковић, Демир Алија, Фазлија Рустемов; по 5: Муслија Береш, Стојан Арсић, Милија Томић, Радета Поповић, Вучко Миловановић, Вуле Јеремић, Њешо Николић, Франка Танушевић, Чун Марковић, Суљо Паљушевић, Рако Митровић, Благоје Никић, Марко Илић, Ђоко Марковић, Алија Демитровић, Барјаш Смаиловић, Демонезировић, Рамо Мустафић, Вемија Мустафић, Васил Алиловић, Јанко Лолић, Нуво Дуловић, Јосиф Живковић, Марко Прандов, Ђетар Гајанац, Јово Даичић, Арсо Јоксимовић, Стево Пешић, Вуксан Воштић, Стево Јовић, Муса Меметовић, Пуко Симоновић, Анђељко Станишић; по 4: Живан Милановић, Јефта Живковић, Косто Машић, Арслан Бећировић, Милован Станковић, Дреца Бибовић, Реџеп Небин, Амет Камберовић, Смаил Маловић, Осман Ниманов Спасо Минић, Косто Јанићијевић, Селим Баић, Ђон Марковић, Милосав Бањак, Крсто Сретеновић, Бинак Даутовић; по Асан Барјановић по 3-60 перпера Си-

ман Таировић, Браво Муратовић; по 3: Веселин Танасијевић, Филип Вучковић, Миладин Ташић, Стојан Лекић, Милутин Нешић, Радисав Неђељковић, Јован Пантовић, Вукајло Вучковић, Петар Танушевић, Абдул Салијевић, Елез Абазовић, Милош Живковић, Томо Прахић, Пренка Нуов, Никол Ђорђевић, Милија Вучићевић, Јоко Алијин, Коле Ђерђов, Гега Ђоков, Браим Касуновић, Алија Рамовић, Јусуф Зефирновић, Алил Абад, Милосав Перић, Јесин Абаз, Деда Николић, Ђуко Марковић, Нико Цанић, Ђоко Прандов, Нуо Симоновић, Пранд Дуановић, Деда Дуановић, Мијел Марковић, Мујо Ибраиминовић, Димитрије Заић, Илија Станковић, Алија Анетовић; по 2.90 Ђон Лазаревић, Марко Зефовић; по 2.70 Ајро Етемовић; по 2.20 Марко Ђановић; по 2: Станко Спасојевић, Тајир Рамовић, Осман Усеновић, Сали Фазлија, Јоко Амилевић, Ђоко Ђинов, Нуо Јаков, Мијел Ђанов, Нуо Бака, Салија Рустешовић, Ајет Арсланов, Адем Ајдар, Раман Усеновић, Усеин Мустафић, Фериз Мустафа, Амет Аметовић, Зумо Реџеп, Селија Авдија, Крсто Николић, Мијале Ђорђевић, Јефто Јашовић, Рамо Адемовић, Бећир Амзић, Селман Селмановић, Перо Миленковић, Сант Салиовић, Гега Раповић, Дема Муслић, Тодор Петковић, Праха Николић, Паљуш Кола, Коле Марковић, Дреца Пановић, Ђока Пранковић, Ђорђе Нуо, Коле Ђаковић, Мајо Ујуновић, Милош Ваштић, Грујо Савић, Стојан Јосифовић, Андрија Спасић, Вулета Ићановић, Барлеџ Ђановић, Мил Туна, Браим Мама, Селман Фалић, Вуксан Вукадиновић, Миливоје Миладиновић; по 1.80 Ахил Ука; по 1.30 Сејди Рама; по 1: Томо Живановић, Петко Николић, Имер Бошњак, Обрад Михајловић, Павле Лазаревић, Раденко Лацмановић, Ариф Зенуховић, Суљо Ашетовић, Алил Јусуфовић, Беко Зековић, Баљо Пукић; по 1.10, Прака Прандов, Шериф Азир, Алија Нимановић, Даут Ибишовић, Ајдин Исмет, Рамо Барјамовић, Ајро Балијин, Зенил Даигалић, Ђерим Адем, Селман Ниман, Алил Тафиловић, Садик Суља, Садик Смаил, Бећир Менић, Вукајло Спасић, Аљуш Абазовић, Браим Таир, Мифтар Барјамовић, Бећир Џешић, Реџеп Баић, Радета Пантовић, Петко Марушић, Зењел Ислам, Аљуш Јатулаов, Делија Барјамов, Кадрија Барјамов, Нуо Деда, Нуо Вортић, Томо Ралишипор, Никол Нуо, Марко Ђешов, Деда Нуов, Никола Марковић, Машјиш Марковић, Марко Колевић, Зеф Дреца, Прам Ђан, Петар Ука, Барлок Цачовић, Димитрије Мирковић, Цено Ђеновић, Садик Кајтас, Садик Бећир, Емин Таир, Стево Димић, Маго Лалић, Перо Костић, Марко Ношић, Мето Авдуловић, Рамо Кадрић, Ђока Марковић, Авдија Сеидов, Шабан Садрија, Авдул Барјановић, Садри Ајет, Таир Рустен, Асан Авдуловић, Омер Шабановић, Ибиш Барјан, Селман Нуфтар, Ука Танов, Нуо Деда, Шћепан Лукић, Радивоје Ракић, Здравко Станић, Шафир Бећир, Рушић Барјан, Арсо Ристић, Милосав Илић, Деда Марковић, Деда Укин, Нешо Живић, Ристо Тодоровић; по 0.90: Шабан Ука, Реџеп Мифтар, Идриз Бека, Кадри Пајаз, Зењел Веселов, Кећо Кадрија, Рама Ајдаровић, Алија Ајдаровић, Ђемо Делин, Демуш Рама, Тафил Кадрија, Томо Станушић, Делија Делић, Ајет Рама.

Из ојштине Радавачке по 5 перпера: Митар Реџић, Лазар Обрадовић, Мурсељ Зењилов, Ђашо Укин, Алија Реџин, Али Суља, Асан Рама, Авдул Шошић; по 4: Миран Нововић; по 3: Идриз Ђетов, Зећа Рамов, Суља Симанов, Бардо Јусуфов, Реџа Јусуфов; по 2: Матија Анђелић, Алија Авдулов, Садик Рама, Мемет Камф, Смаил Таир, Јусуф Вејселић, Али Бећир, Асан Абад, Сокољ Аметов, Мемет Азем, Мусли Сејда, Ајдар Асан, Јусуф Сејдија, Садрија Муфтар, Ајм Алил, Незир Ђерић, Арут Аметов, Ђуља Рамин, Вејселић Туља, Асан Вејселић, Смаил Барјам, Реџа Даут, Дел Алит, Ајдин Чалак, Ајрадин Аџија, Јусуф Јануз, Асан Даут, Ајдин Тафин, Сали Смаил, Авдул Суљин, Барјам Ајрадин, Адем Сулејман, Барјам Музлија, Садик Арадин, Цемо Меметов, Мемет Смаил, Етем Рустем, Кадри Селим, Барјам Таир; по 1: Неко Рустемов, Мица Ајдинов, Азем Таиров, Јусен Реџеп, Фето Османов, Саит Бећиров, Муфтар Елез, Бињак Абазов, Шабан Ибиш, Асан Салијин, Барјам Зека, Амет Мурсељ, Браим Фериз, Јануз Ђела, Алил Азир, Ајдин Емин, Рам Садик, Ибиш Реџа, Смак Амет, Вејсел Шабан, Себраим Осман, Јусуф Зека, Ајдар Фејзо, Амет Алил, Шабан Асан, Алил Јануз, Ђерим Незур, Делија Сулејманов, Рустем Смаил, Кадрија Авдулов, Амет Аџија, Усеин Фека, Таир Реџеп, Алија Ајдин, Јусуф Аџија, Имер Аџија, Селман Садик, Шабан Суља, Ђатиф Реџа, Јусен Садрија, Рам Бећир, Зек Ариф, Мула Даут, Фазли Адем, Шабан Селман, Реџо Сефин, Дели Адем, Кадри Делија, Садри Мустафа, Зумбер Ибиш, Рустем Алија, Фазли Садрија, Бећир Ука, Усеин Фета, Сулејман Идриз, Амет Тафил, Фазли Ниман, Јусуф Селман, Суљ Фериз, Мустаф Фета, Адем Ибиш, Мемет Смаил, Јусуф Селим, Реџо Маџар, Мустаф Алија, Саит Таир, Рамо Мемет, Јусуф Мустафа, Муса Таир, Амет

Фејзула, Смаил Ислам, Тафил Фериз, Аљум Мемет, Смаил Земун, Фериз Селман, Авдул Синан, Бајрам Бињак, Барјам Смаил, Ајрадин Рама, Садри Зека, Фека Браим, Авдул Рама, Ајриз Бињал, Бардо Муртез, Садри Сефер, Усеин Идриз, Зећир Адреш, Нимон Садик, Фазли Суља, Мустаф Селим, Ђемал Идриз, Ђатиф Авдија, Суља Алијин, Вејселић Мемет, Реџо Терим, Фазли Суља, Ајдин Бињак, Рам Сокол, Сали Осман, Зећир Сокол, Ука Ђемаил, Барјам Делија, Сејди Алил, Терим Делија, Рам Смаил, Реџеп Саит, Бињак Музлија, Осман Истреш, Зеко Бекин, Смаил Ниман, Азем Азир, Зеко Смакин, Нека Незиров, Рустем Алија, Шабан Алија, Шабан Кадрија, Зеко Аџија, Реџо Амет, Мемет Ислам, Барјам Јусуф, Шабан Рустем, Мета Алил, Али Шабан, Фазли Смаил, Мемет Рамин, Барјам Камф, Рамо Имеров, Реџо Аметов, Селим Јусуф, Авдул Селман, Авдул Мирон, Осман Фета, Барјам Фека, Ука Аметов, Бега Алилов, Бећир Садрија, Усеин Мурсељ, Фазли Фета, Асан Алит, Сокол Шабан, Терим Муса, Бека Амет, Кадри Авдул, Таир Кадрија, Али Сута, Рустем Барјам, Барјам Мустафа, Сокол Рома, Барјам Фериз.

Из ојштине Бураковачке по 10: Милош Булатовић, Јаков Голубовић; по 5: Милош Шћепановић, Ука Паљокић; по 3: Зеко Сакић; по 2.70: Бек Тафил; по 2: Василије Томашевић, Живан Перовић, Симон Гега, Илија Милишић, Исен Усуфов, Авдија Зумберов, Цуфо Асан, Саист Сефија, Ристо Нешов, Браим Муртез, Симон Живановић, Кеџиф Таир, Даут Асан, Нек Усен, Раде Влаховић, Лука Минић; по 1.80: Садик Реџа, Амет Алилов, Веселић Ђатиф, Муртез Камбер, Земур Зекин, Арслам Браим, Бимон Аџија, Младен Раџић; по 1.53: Марко Станојевић; по 1.26: Сеидо Форизов; по 1: Ђон Мусин, Туно Прекин, Сеџа Садик, Реџо Фератовић, Милован Перовић, Ука Ниманов, Ђун Делија, Сокол Бардов, Шаван Смаков, Гасе Милосављевић, Авдија Исијин, Јанићије Савић, Рамо Челин, Идрис Оџа, Мето Весал, Јусуф Оџа, Никодим Кошић, Ариф Усеновић, Браим Шошић, Идрис Шошић, Милега Николић, Зумбер Феризов, Дуљо Алит, Аџи Аљуш, Здравко Живановић, Живко Марков, Мило Ђерковић, Стево Ратковић, Ратко Радојевић, Шабан Садико, Ђуша Мамутов, Муса Селимов, Тафо Авдулов, Земул Изљам, Живан Шиљковић, Раденко Јефтић, Амет Цана, Ђуџа Ђоца, Малут Алија Рамо Османов, Али Зека, Рустеш Алија, Бајран Амет, Мустаф Ариф, Бинок Самија, Рам Амет, Рамо Ђубенић, Алшд Гргурца, Мета Височки, Суљ Алија, Рам Ибиш, Садик Цуревић, Асан Ибра, Реџ Мехмет, Таир Алит, Јоко Истић, Авду Мемет, Феко Амризов, Мамут Дена, Авдул Рама, Саид Салија, Таир Мустафа, Садик Шатаровић, Салија Шатаровић, Холид Шатаровић, Селман Шатаровић, Нимон Шатаровић, Мустафа Шатаровић, Асан Шатаровић, Јусуф Шатаровић, Таир Шатаровић, Никола Неђељковић, Реџ Мула, Здравко Андријин, Смаил Сука, Муса Мехметов, Мустава Таиров, Демо Алитов, Музија Таиров, Само Араданов, Борјан Мета, Алил Изљам, Камер Ариф, Мисин Нимон, Мисин Мусин, Цано Вусањ, Имер Ђлакић, Барјан Мавријанин, Ука Малијов, Мушак Браимов, Даут Барјанов, Земул Реџа, Усуф Аметов, Идрис Зумберов, Садик Фазлија, Рам Браим, Адем Селман, Саид Шатаровић Павле Милић; по 0.99: Ибро Мисин; по 0.90: Ајрајд Асан, Мустаф Абас, Мемет Варјад, Младен Мијајлов, Барјан Асам, Славко Милосавов, Амаз Алилов, Мустафа Селимов, Браим Аметов, Рустем Алија, Сели Барјам, Дервиш Арсланов, Сали Мустафа, Арадин Маврић, Шабан Суља, Малири Раџа, Даут Реџа, Исен Етем, Цако Незиров, Лијса, Мето Шатаровић, Гвоздз Крстић, Селим Ђошић, Сејди Алит, Садик Кабаш; по 0.80 Мурсељ Ајдин, Нимон Осман; по 0.72: Милетије Зувић, Аца Баров, Реџеп Бељег, по 0.60: Дели Рама, Зећир Даутовић, Реџеп Суља, Јакуп Сума, по 0.54: Неђељко Ратковић, Радивоје Раковић, Шабан Драгдјелац, Садик Шнаг; по 0.50: Дибран Камер, Ђацим Браим, Арадин Алија, Изљан Врана, Реџо Ибраимов, Сејдо Алил, Бардо Мустафин, Садик Амаз, Жабан Ајдинов, Ибиш Барјам, по 0.45: Веселии Милованов, Ука Асан, Тафил Ука, Ђел Абаз, Весел Реџа, Рам Алит, Шабан Рама, по 0.40: Марко Козић, по 0.36: Саво Патулић, Етем Алит, Алил Руч, Адем Маришац, Имер Цана, Адем Горанац, Зенун Дема, Ајат Заграђанин, Мемед Броја, Зеко Драгдјелац, по 0.30: Садик Сулејман, Идриз Рамов, по 0.27: Таир Зећа, по 0.18: Ука Цаманов.

Из ојштине Ракошке по 10: Ото Рмуш; по 8: Петко Влаховић; по 5: Милош Здравковић, по 4: Ђуро Вуковић, Сталета Милојевић, Неђељко Бошић, Петко Неђељковић, Спасо Дрекаловић; по 3: Перо Мирковић, Тимо Шћепановић, Радован Славковић; по 2.87: Неђељко Милић; по 2: Кајтац Салиов, Садрија Гашанин, Ђеш Лука, Кадри Ајзер, Сејдија Гашанин, Зељул Зећиров; по 1.74: Станоје Шкрбић, Смаил Ниманов; по 1: Сокол Гашанин; Ајриз Муслијин, Мурат Реџеп, Бећир Кајтаз,

Ђемо Аџија, Саит Алитов, Фазлија Пајазитов, Амен Мустафа, Ајдин Садик, Шабан Рама, Кајтаз Абацов, Молијт Ајдинов, Сејдија Метин, Алит Јанушов, Нака Авдулов, Таир Јусуфов, Реџеп Фека, Славко Рамовић, Паун Рамовић, Трифун Тодосијев, Беца Кокић, Ибим Кока, Фериз Кока, Саит Кока, Олим Муаџер, Радоје Зекин, Тодор Ђурин, Кадри Ниман, Весел Осман, Ајриш Авдул, Сали Ибраим, Смаил Суна, Реџо Некин, Шафир Фека, Смаил Ајризов, Сокол Метов, Камбер Ајризов, Сокол Метов, Смаил Ајризов, Ибиш Барјанов, Вуле Живковић, Јефто Илић, Глигорије Пискулић, Никодим Ђурић, Стево Дамјанов, Радоје Ристић, Меко Камберов, Зумбер Пајазитов, Рамо Зећиров, Суљо Алић; по 0.90: Идриз Музлијов, Цемо Алитов, Бардо Авдулов, Ђемаил Суља, Ајриз Нетић, Мео Муаџер, Ферат Фериз, Осман Мустафа Рехеп Рама, Марјан Рама, Миливој Бошић, Ђуро Грбић, Вуле Грбић, Ђорђе Голаћ, Крсто Ракић, Адем Саитов, Терим Зумберов, Величко Ђурић, Саит Муслија, Јусуф Селманов, Шабан Реџепов, Асен Зећа, Барјан Сума, Рама Гама, Бец Молеш, Зећир Селманов, Ниман Ајрадинов, Сефо Зумберов; по 0.80: Селман Садрија, Мијатар Ајдров, Реџо Фекин, Олија Зековић, Сука Муртезов, Рамо Ибрајмов, Шабан Имеров, Рама Мехметов, Камбер Саитов, Адем Таир, Ибиш Нуло, Авда Реџа, Соли Веселић, Муса Абазов, Етем Фазлија, Даут Барјам, Хусен Ајдинов, Усен Авдулов, Бек Рама; по 0.85: Бајрам Феризовић; по 0.82: Адрис Нека, Рам Авдул; по 0.74: Ђорђе Димић; по 0.72: Живан Тошић; по 70: Нуко Солив, Мет Сума, Фека Садиков, Кадри Ајриз; по 0.60: Кећо Јусов, Зенул Нвов, Јоко Зећиров, Молић Даутов, Асан Рама, Раидан Меметов, Осдан Веселић, Века Шабанов, Бајруш Мурта, Ариф Алитов, Рустем Аметов, Хусен Зенулов, Терим Салитов, Таир Смаилов, Ајдар Алилов, Незир Демиров, Зенул Идризов; по 0.55: Мисин Алитов, Пајазит Садиков, Баф Дона, Земур Ајдија; по 0.50: Соле Зећир, Бећир Идризов; по 0.45: Реџали Усенов, Зећир Османов; по 0.40: Барјан Рушитов, Хусин Моћер, Каир Некић, Ран Фека, Назир Адановић, Селман Мамутов; по 0.30: Ибиш Солиов, Азеф Незић, Кајтоз Бека; по 0.25: Браим Мамутов.

Из ојштине Источке по 10: Илија Милић, по 8: Богић Вуксановић, Јанићије Ивковић, по 6: Теофил, Живан Ђорђевић, Ђашо Трифунковић, Радоје Ђурић, по 5: Јанко Обрадовић, Цветко Благојевић, Милутин Марсенић, Павић Радловић, Никола Богетић, Жива Милић, Раденко Бранковић, Нешо Милошевић, Тодор Здравковић, Рустем Зећир, Вукмир Живковић, Ариф Таиров, Михајило Ојданић, Рамо Шабанов, Милија Митровић; по 4: Идриз Авдулов, Рале Ракић, Спасо Ђурић, Мако Мињић; по 3: Сејди Садрија, Мето Алић, Михајиле Петронијевић, Тодосије Веселиновић, Илија Царевић, Ивко Богосављевић, Адем Бека, Саво Јовановић, Јован Антић, Кадри Алија, Вучо Лазич, Даут Зека, Смаил Усенов, Бећир Муса, Ук Муса, Живко Живановић, Андрија Димић; по 2.90: Милош Павловић, по 2: Симон Станковић, Трифун Јовановић, Перо Весковић, Амет Јануз, Алил Дервиш, Садик Реџа, Живко Марковић, Садри Ука, Бек Барјам, Мурат Барјам, Цамаил Кадрија, Кабер Нуић, Кећ Фериз, Сул Фазлија, Шабан Алитов, Таир Алија, Усен Сејдија, Максуд Фериз, Браим Уљов, Фазли Мемед, Адем Рама, Ук Зећир, Идриз Фериз, Таир Адешов Косто Ракић, Богдан Радвановић, Реџо Мустафа, Зењил Мифтар, Јашар Саит, Шабан Алитов, Рам Таир, Рустеш Садрија, Асан Зећир, Сул Амет, Кадри Фазлија, Бињак Барјам, Мурат Идриз, Барјам Седрија, Јусуф Идриз, Здравко Ристић, Ајдин Смаков, Садик Селимовић, Бек Шабан, Радоје Живковић, Миленко Живковић, Бардо Бећиров, Осман Абибов, Асан Рама, Дели Реџеп, Фериз Рама, Ристо Радосављевић, Смаил Идриз, Зенул Арић, Рам Браим, Сади Адем, Дено Алил, Суљ Фазлија, Идриз Оџа, Шабан Јусуф, Али Саит, Ук Сума, Смаил Имеров, Селман Саитов, Авди Шабан, Авдул Аџија, Браим Мије-тава, Милован Милосављев, Младен Милованов, Таир Адешов, Барјам Аљушов, Перо Радосављев, Шабан Рама, Веселић Цаов, Ден Мула, Даут Кадрија, Сокол Барјам, Јосиф Вучинић, Неђељко Вучинић, Барјам Ајдунов, Алил Ајдунов, Веко Раденков, Радоња Стојков, Неђељко Милетић, Таир Адем, Трифун Спасић, Ибиш Аџа, Нимон Алилов, Али Саит, Али Мустафа, Шабан Јусуфов, Алил Реџа, Душ Фетахоф, Авдул Делширов, Ишљам Фејзов, Сејди Ђутучанац, Рале Петронијев, Азир Асанов, Барјам Ука, Нешо Милојевић, Перо Радосављевић, Бардез Алитов, Милко Мијајлов, Јосиф Миловановић, Мико Гојков Вуле Мијајлов, Вуле Лазич, Рако Жива-

нов Урош Ђорђевић, Јаков Станојевић, Марко Богданов, Ристо Николић, Милош Живановић, Усен Садрија, Мико Милосављевић, Вук Ђорђевић, Јоко Милојевић, Бећир Ука, Нимон Таиров, Радован Комић, Ариф Фазлија, Алил Смаил, Зумер Тафа, Воца Алит, Асан Фазлија, Рустеш Садрија, Незир Ђуша, Адем Сејдија, Барјам Мустафа, Таир Рамов, Бек Зуберов, Селим Суља, Шабан Рамов, Имер Алија, Петко Перић, Веселић Јахов, Дено Нуков Баљ Фако, Цано Адем, Реџо Метов, Раденко Милованов, Јово Седларовић, по 0.90: Милош Тодосијевић, Авди Сокол Асан Феризов, по 0.70: Марко Славковић.

Метохиски Црвени Крст. Пишу нам из Пећи: Управа овдашњих основних школа предала је овој Управи суму од перпера 61835, сакупљених приликом забаве Никољданске коју је учитељски колегиум приредио у корист Метохиског Црвеног Крста, са односним списком прилагача који су поред узласнице дали ове добровољне прилоге, у перперима:

Њ. В. Пр. г. Митрополит Гаврило 25, Јован Хајдуковић обл. управитељ 15, Исо Броџић војни лиферант 21, Синови Димитријевић трговци 20, Живко Рајевић трг. 10, Саво Аврамовић трг. 10, Х. Илић срб. војни капетан 9, Сима Шћекић кафеџија 9, Душан Вуксан Директ. Гимназије 9, Арсо Мартиновић апотекар 8, Радосава Вулићега наставница 6, Јован Ђурашковић народ. посланик 6, Митар Лазовић учитељ 6, Браћа Марковићи трговци 6, Сава Лазаревић ком. жандар. кора 5, Јефрем Половић шеф бригадног штаба 5, Божо Ивановић наставник 5, Лука Лекић капетан пећски 5, Ђорђе Јовановић 5, И. Радановић цариник 4, Нашинач општ. инжењер 4, Млчох обл. инжењер 3, Н. Н. 3, Н. Н. 3, Н. Н. 3, Лука Кастратовић пред. Инт. Одбора 3, Симо Шуговић учитељ 3, Никола Барзут хотелијер 3, Глигорије Х. Ристић трговац 3, Ђира Бурнутић трговац 3, Антоније Ђирковић кројач 3, Арсеније Ђерић књијар 3, Н. Н. 2, Н. Н. 2, Н. Н. 2, Н. Н. 2, Н. Н. 2, Томаш Катанић студент 2, Н. Н. 2, Јован Ђерић трговац 2, Раде Савовић трговац 2, Никола Пекић благ. царине 2, Назим-бег Махмутбеговић члан општ. суда 2, Павле Божовић упр. фил. народне банке 2, Алекса Чујовић чин. фил. народне банке 2, Гојко Грбовић чин. фил. народне банке 2, Саво Пламенац писар кап. пећског 2, Јован Анђеликовић трговац 2, Дан. Ђеловић 2, Браћа Ибишагић трговци 2, Ђорђе Лазаревић трг. 2, Никола Перовић обућар 2, Марко Х. Ристић трг. 2, Мило Томановић механичар 2, Максим Павићевић архимандрит 1, Јово Шуговић пекар 1, Јанићије Јошкић трговац 1, Младен Николић 1. Свега перпера 273.

Управа Црвеног Крста, како дародавцима на прилозима, тако и учитељском колегију на њиховом труду и заузимљивости изјављује најтоплију благодарност.

У вези ранијег списка прилагача приложили су Мет. Црв. Крсту следећа лица у 1914 години по перпера: Гига Миловановић 1, Сава Милић 1, Арсеније Митровић 1, Аврам Аврамовић 1, Младен Рајевић 1, Крста Веселиновић 1, Ристо Милутиновић 0.60, Трифун Лазич 0.60, Ристо Л. Момић 1, Тома Здравковић 2, Цано Лукић 2, Сима Велић свештеник 2, Сима Радевић 1, Арса Ивановић 4, Милко Митић 2, Марко Живковић 2, Глигорије Шантрић 1, Спасоје Ђекић 10, Сава Аврамовић 5, Андрија Радичевић 2, Цано Сејдовић 5, Светозар Радевић 3, Тоље Ламбров 2, Димитрије Науновић 8, Ника поп Илић 1, Сотир Глигоријевић 10, Петар Гашић 5, Ђорђе Тодоровић 20, Глигорије Шотић 8, Лука Кастратовић 10, Браћа Бурнутић 2, Вуча Милутиновић 12, Алекса Ђорђевић 5, Антоније Ђирковић 12, Марко Гашић 5, Василије Велић 5, Риста и Миле Неђељковић 2, Ника Томић 2, Никола Димић 20, Спаса Радочић 20, Арсо В. Станевић 3, Величко Ђ. Кукаљ 5, Таса Спасић 2, Лазар В. Гордић 2, Аврам С. Маленић 3, Вељо и Јеремија Симић 2, Нико Јовановић 1, Рако Живковић 1, Антоније Крстић 2, Стефан Вучић 2, Антон Јанић 4, Дима Стефић 4, Коста Стерђевић 20, Живко Марковић 1, Ђорђе Митковић 5, Живко Мирковић 1, Јефрем Костић тргов. 5, Ђока Андрић 10, Еснаф (Задруга) абаџиски 50, Емруш Аџи Ибишовић 40, Ахмет Шерифбеговић 10, Усеин Махмутбеговић 10, Шафир Муфтић 10, Кадриман Малушагић 10, Азис Шабан-беговић 10, Адуш еф. 5, Шериф Шеховић 8, Реџеп Аџи Адемовић 10, Алче Смаил Фејзовић 4, Идриз Нуш 5, Душан Жванић 3, Никола Краљ и Син. трг. Солун 90, Мићевић и Ристић 2, Еснаф Опанчарски 30, Матеја Л. Петрушевић 20, Сулејман Аџи Бећир 2, Мусли Махмутбеговић 10, Аџи Латиф Ђабић 2, Мурат Исмет Бећир 4, Раде Савовић 10, Милутин Х. Јовановић 15, Дима Томић 1, Арса Стефанчевић 20, Тодор Јоксимовић 6, Воислав Пановић 1, Јован Ј. Жванић 3, Сима Василијевић 10, Риста Бекић 6, Галиб-бег Шабановић 10, Ђира Неђељковић 10, Лазар Шенда трг. Скопље 18, свештеник Сталета Весовић парох

Црколешке парохије сакупио од својих парохијана и предао овој Управи перп. 4282; Љубомир Мртовић трг. 10, Браћа Иночићи трг. 40, Мато и Ђ. Кадићи трг. 20, Адем Шабанбашић 10, Крста Петровић 5, Лука Божидаровић 1, Браћа Стањевићи 2, Неца Касаповић 5, Јеромонах Борис сабраг м-ра Патријаршије приликом свога крсног имена св. Јована приложио је оvd. Црв. Крсту перп. 20.

Управа Метох. Црвеног Крста свима дародавцима изјављује најтоплију благодарност.

Главном Одбору за помагање породица пребјеглих у Црну Гору у рату 1914—15. год. из Босне, Херцеговине и Боке Которске — у Никшићу упутила су ова г. г. своје прилоге:

„Главни Одбор Краљевине Србије за помоћ војним обвезницима и пострадалима у рату“ — у Нишу дин. 5000 — т. ј. Перп. 4500—; „пододбор за помагање пребјеглих породица“ у Ђаковици перп. 3544/30; командант гатачког сектора командир г. Мујо Соцића перп. 900— (1000 динара); ђакон Јово Жугић из Никшића перп. 10—; Никола Павићевић из Никшића перп. 5—; одборов повјереник г. Милан Церовић из Боана перп. 104— а преко њега приложише ова г. г. по 20 перп.: Милан Церовић; по 10 перп.: Богдан Церовић; по 5 перп.: Раде Кршикана, Никола Поповић, поп Марко Требишанин, Митар Церовић, Сава Вујачић, Ђуро Јовићевић, Петар Лопушина, Јован Зековић, Вукосава М. Церовића, Јелена В. Церовића, Божана Ј. Церовића, Анђа С. Рубежића, Милица С. Ашанин; по 3 перп.: Благо Брајовић, по 2 перп.: Вукосав Микић, Секуле Кршикана, Петруша С. Вујачића.

До 30. марта 1915 г. стигло је Глав. Одбору у свему Перп. 19.943/20. Свима племенитим дародавцима Глав. Одбор најтоплије благодари.

Иницијативом одборових повјереника г. г. Мирка Мијушковића, држ. савјетника, и попа Петра Хајдуковића основан је у Сг. Бару, 19. марта о. г., пододбор за помагање породица пребјеглих у Црну Гору. За предсједника је изабран Арцибискуп Барски и Примас Српски Пресвјетли Госп. Др. Н. Добревич, за подпредсједнике: Муфтија црног. Муслимана г. Мурт. Карађузовић и поп Петар Хајдуковић, за секретара г. Тома В. Загарчанин, за благајника г. Пашко Гураш, а за чланове пододбора г. г. кап. В. Дабановић, кап. Крцун Војводић, г-ђа Зорка Лукићка, Дервиш Омербашић, Мусто Лакомица, Асо Дивановић, Зефа Ђокић, Зефа Пала, Нико Љумовић и Косто Дабановић. На скупу су присутни приложили Перп. 563—.

Тражи се. Благо Булатовић, син Павла М. Булатовића из капетаније ровачке налазио се прије почетка рата као питомац у л. пјешадијској чети подофицирске школе у Топчидеру и од тога времена није се никако јавио својима. Моле се сви који би о поменутом ишта знали, да то јаве уредништву овог листа.

† Прота Стева Веселиновић

Ових дана умро је у својој 51 години послје дуготрајне болести, прота Стева Веселиновић, ректор београдске Богословије Св. Саве. Његова смрт је тежак губитак за нашу цркву и за нашу богословску науку. Као наставник Догматичког Богословља, њему ће се тешко наћи замјеник у духу у којему га је он разумијевао. Његово капитално дјело *Догматика Православне Цркве* од којег је успио оштампати само прву књигу (1912.) једино је те врсти у нашој богословској литератури. И као црквени бесједник и као наставник Богословије, покојник је стекао лијеп глас и опште уважање, а као ректор Богословије остаће свијетом примјер својим посљедницима.

Као писац на пољу црквеном био је и обилат и озбиљан. Издавао је самостално „Архив“, радио је обилно и у црквеним листовима: органу Архиј. Сабора, органу Свешт. Удружења и Хришћ. Вјеснику, па им је и уредник био.

Поред многих стручних радова, он је и критички пропраћао маркантније појаве у животу црквенодруштвеном. Тако, кад је фрамасонство почело било узимати маха, он је подвргао под свој оштри мач критике, написав „Слободно зидарство пред Еванђељем“, 1893., са пок.

Дим. Руварцем водио је полемику поводом свога опсежнијег рада „О постанку срп. патријархата“. 1894. год. пропратио је критички „Протестанску догму о спасењу“ у засебном издању. Значајне су му и расправе: „Filioque“ као одговор „Католичком Листу“ на напис „Filioque i pravoslavje“; па „Како је постао латински догмат „Imaculata concerp-tio“; и т. д.

Аустријска недјела

Не вјерујући у „оданост и ратничко расположење“ Словена у својој земљи, нарочито Срба, Аустрија је све младиће — Србе, под стражом својих оружника, догурала у „солдачију“ и растурила их по разним крајевима и по разним пуковима тако, да њихов проценат међу војницима других народности једва достиже 3—6 од сто. (Овако је бар у оним групама које стоје према нашем фронту). Тако их је, међу редовима туђинаца, — Нијемаца, Мађара и Турака, стегла гвозденим обручем дисциплине а под кандијом швапских официра. Оне пак, што су мање подесне за војништво, или отворено признају да су Срби, те их није стегла војничком дисциплином на бојишту, она их је стегла гвозденим синдијом у мрачним подрумима својих градова.

Међу овима потоњијема, за које се до сада зна, оковани су и затворени ови честити Срби: прота Мидор парох рисански; Дионисије Миковић игуман, настојатељ манастира св. Ђорђа у Рисну и уредник календара „Боке“; Симо Јевтов Ђатовић, Мило Митров Радовић, и Марко Васов Ковачевић, сви из Рисна. Поп Ђорђије Самарџић, Стеван Јованов Лакићевић, Јован Јевтов Кокот, Симо Стевов Самарџић, Јован Николин Самарџић, Шћепан Ђуров Лазовић, Аћим Ђуров Суботић, Филип Савов Лазовић, Лука Мијатов Илиј, Андрија Ђуков Самарџић, Раде Крстов Самарџић, Саво Митров Самарџић, Ђоко Јованов Самарџић, Мирко Милошев Самарџић, Стево Којов Илиј и Ђурђа Ђура Чучића (ђевојка) сви Кривошијани.

Без сумње да их труне по тамницама још много за које ће се тек послје рата сазнати. **Ђуричкови.**

Званични огласи

Објава. Дана 12. априла т. г. у канцеларији ове Управе одржаће се јавна лицитација закупа издавања хране осуђеницима Централног Казненог Завода у Подгорици, за вријеме од 20. априла до 31. децембра т. г.

Закупник је обавезан дати гаранцију у износу од перпера 2000 (двје хиљаде) у готовом новцу или хартијама у вриједности, а у непокретностима 4000 (четири хиљаде) перпера, коју је своту сваки лицитант дужан положити прије почетка лицитирања.

Позивају се сви они који би вољни били лицитирати, да се означеног дана пријаве у 8 сати прије подне.

Уговор и пропис хране може се добити на прочитање сваког дана за вријеме канцеларијских часова.

Број 240. Из Канцеларије Управе Централног Казненог Завода, 21. марта 1915. Подгорица. (2/3)

Приватни огласи

ПОМЕН

У четвртак, 9. априла у 10 сати прије подне даваћемо четрдесетодневни помен на новом гробљу нашој драгој и нигда непрежаљеној тетки

† МИЛИЦИ уд. В. ИВАНИШЕВИЋ

о чему извјештавамо сроднике, кумове, пријатеље, и познанике покојнице да присуствују тужном помену.

Цетиње, 3. априла 1915. год.

Ожалошћени:

сестрић **Марко Ст. Деља.**

(бр. 116, 1,1)

У неђељу 5. априла, у 11 сати прије подне — даваћу **једно-годишњи** помен моме никад непрежаљеноме супругу

† МИЛУ КАЛУЂЕРОВИЋУ

на новом гробљу. — Са овим извјештавам сроднике, кумове, пријатеље и познанике покојникове.

Цетиње, 30. марта 1915.

Ожалошћена супруга

(114,1,1)

Златија Калуђеровић.

Јавна благодарност

С осјећајем неизмјерног бола до гроба ожалошћени и дубоко рањени смрћу нашег непрежаљеног и омиљеног сина и брата

МИХАИЛА ЂУРОВИЋА

— техничара III године на Београдском Универзитету —

који у најљепшем цвијету младости, у 24 години погibe 5. августа прошле године у крвавим борбама на Јадру — погibe јуначки као српски комита на бранику своје шире отаџбине; погibe за општи национални циљ, за ослобођење и уједињење Српства.

Сматрамо за најсветију дужност овим изјавити доживотну благодарност браћи: Бјелопавлићима и Загарчанима обојег пола, који дођоше и омиљеног нам покојника онако дивно ожалише.

Вјечита хвала браћи, пријатељима, познаницима, покојниковим друговима, који нам изјавише лична, писмена и брзојавна саучешћа и тиме нам велику тугу ублажише.

Особита хвала команданту бригаде Богићу Радовићу и команданту баталиона Радулу Драговићу, који ми дадоше десето-дневни допуст, да са бојишта пођем кући, те да и посљедњи пут оплачем предрагог ми брата.

Хвала официрима и војницима, који ми у логору изјавише топла саучешћа.

Хвала друговима на њиховим топлим саучешћима.

Велика хвала Бошку Иковићу гимназисти, који мјесто надгробног слова приликом покајања одржа онако дирљив говор.

Хвала уредницима српских листова, који нотираше погibe нашег непрежаљеног Михаила.

Хвала Ђорђу Милошевићу, који нам телеграфски јави тужну вијест, да нашег Михаила већ нема и да за њим до гроба тугујемо.

Најтоплија и вјечита благодарност четнику Ђорђу Јововићу, студенту права, који са осталим четницима онако лијепо сахрани нашег палог Михаила.

Особита хвала браћи Ђуричанима, који онако својски ожалише нашег Михаила.

Велика је моја жалост, јер ми на Бардањолту погibe и отац, када и ја добих тешке ране, те не имаћам прилике заблагодарити сваком, зато сада топла захвалност сваком, ко ми и прије и сада изјави саучешће. Још једном хвала сваком, који ми ма којим путем изјавише саучешће.

Ђурицац, — Бјелопавлићи — 23. марта 1915.

За навијек ожалошћени и неутјешни:
брат Живко Ђуровић богослов; мати Докна
са осталом родбином.

(бр. 115, 1,1)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Са болом туге и жалости извјештавамо наше сроднике, пријатеље и познанике, да се наша мила и непрежаљена

† Јелена — Јела — Ј. Јовановића

— ученица I. раз. осн. школе —

послје кратког али тешког боловања преселила у вјечност 22. марта у 9 години свога анђелског живота, а 22. истог сахрањена на овдашњем гробљу пред Петрову цркву.

Овом приликом извјештавамо дубоку захвалност: мјесном лекару, који се трудио, да нам милу покојницу из чељести смрти отме; свештенику госп. Милановићу на посмртном опијелу; госп. учитељу Вељовићу са ученицима и госпођи Михаиловићки, учитељици, са ученицама, њеним другарицама, које спровод увеличаше и на самртном одру вијенац положише; фамилијама: Вукчевића, Гарчевића и Мијовића, које на самртном одру вијенце положише.

Особита хвала комшијама, сродницима и свима, који се у току болести око покојнице заузимаше, да јој муче олакшају. Хвала грађанству вароши Никшића, који у онако великом броју спроводу присуствоваше, и свима, који нам телеграфски или писмено саучешће изјавише и тиме нам тугу ублажише.

Никшић, на Благовијести 1915.
Ожалошћени: родитељи: **Јово и Љубица**; брат **Перо**; сестре: **Босиљка и Милева — Јовановићи** — са осталом родбином. (бр. 111, 1,1)

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег непрежаљеног оца, ђеда и свекра

† БОГДАНА ПЕРОВИЋА

— подкомандира у пенсији —

који се дана 19. марта ов. год., у својој 85 години, после подужег боловања пресели у вјечност, сматрамо за своју особиту дужност изјавити нашу вјечиту и доживотну благодарност Њих. Величанств. Краљу Господару и Краљини, Њих. Краљ. Вис. Престолонаследнику Књазу Данилу, Књазу Мирку и Књазу Петру, коју благодарили изјавити нам своје високо саучешће и тим нам у велико нашу жалост за милим покојником ублажише.

Доживотна благодарност Њ. Пр. Господ. Епископу Кирилу, који изврши опјело над драгим нам покојником.

Вјечита благодарност Његовом Високопреосвештенству Г. Митрополиту Митрофану на изјављеном нам саучешћу.

Вјечито смо благодарни г. г. дивизијарима: В. Ђуру Петровићу, сержару Јанку Вукотићу, Митру Мартиновићу; г. г. бригадирима: Машану Божовићу, Павлу Вујисићу; г. г. команд.: Петру Мартиновићу, Милутину Томановићу, Милу Ђукановићу, Ристу Љумовићу; г. г. кап.: Марку Јованићу. Још у Јововићу на изјављеном нам саучешћу.

Вјечита хвала г. г.: д-ру Лазу Томановићу, председ. Вел. Суда, Марку Петровићу, обласном управитељу, д-ру Перацићу, Душану Греговићу, алај-барјактару Зеку Поповићу, Милошу Живковићу, кап. Бошку Петковићу, Живку Никчевићу, И. Јовановићу и многобројним покојниковим кумовима и пријатељима на изјављеном нам саучешћу телеграфском.

Вјечито смо благодарни г. г.: В. Божу Петровићу, В. Ђуру Церовићу, В. Стеву Вукотићу; бригадирима: Милутину Вучинићу, Милутину Николићу, Ђузи Вукотићу са господом официрима, који нам лично изјавише саучешће и својим присуством спровод увеличаше.

Хвала г. г. д-рима: Контиту и Шумелу, који се својски заузимаше око милог нам покојника. Хвала свештенству г. г.: проту Милановићу, Головићу и ђакону Жугићу, који учествоваше при спроводу и опјелу.

Вјечита хвала нашим многобројним кумовима и пријатељима и познаницима, који лично или писмено изјавише саучешће и тим нам тугу ублажише за драгим нам покојником.

Хвала мјесном чиновништву — грађанству вароши Никшића обојег пола, који у великом броју спроводу присустваху, и милог нам покојника до вјечне куће испратише.

Још једном свима и сваком хвала, ко нам ма на који начин изјави своје саучешће.

Никшић, 24. марта 1915.

Ожалошћени син:
Данило са породицом.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Са неизмјерном тугом и болом у души јављамо свима својим сродницима, пријатељима и познаницима, да је наш премили и нигда непрежаљени син, односно синовац, брат и братучед

† ДУШАН ВУЈОВИЋ

учитељ — рекрут ђаког баталиона

24. марта т. г. погођен пројектилима од бачених бомби из непријатељског авиона, те је одма и подлегао добивеним рањама и у цвијету своје младости остави нас да за њим вјечно тугујемо.

И од његове смрти теже нам распра срце и повећа бол његова зла судбина, којој би најугодније, да нам га одузме онда, кад нам синовља потпора и братска снага његова највише требаше, кад млади васпитач српског подмлатка тек бјеше ступио у јаван живот, кад поред нас и домовина очекиваше његове услуге, које јој он драговољно, како у мирном тако и у ратном времену даваше, па му судбина не даде, да још једанпут стане на бранику домовине — одузе нам га ненадно и срце наше расцијена.

Под притиском неизљечиве туге не можемо пропустити, а да овим путем не изјавимо нашу најоданију благодарност Њ. Величанству Краљу Господару, који нам лично изјави саучешће и просу низ родитељских суза над милим нам, покојником, као и Њ. Кр. В. Престолонаследнику Данилу, који нам онако дирљиво саучешће лично изјави и бол наш увелико ублажи.

Неизмјерну благодарност дугујемо Њ. Кр. В. Књазу Мирку на телеграфском саучешћу, чија дирљива садржина параше растужена срца наша. Много нас задужише приликом смрти и спровода покојникова Командант Војног Стана г. бригадир Гојић и г. г. официри подгоричког гарнизона, те им овим путем извјештавамо доживотну благодарност.

Особито смо захвални друговима покојниковим, као и грађанству вароши Подгорице, који покојника дивно ожалише и пропратише из Подгорице, к покојниковој вјечној кући у Доброј Жупи, где је уз много и много суза наш премили Душан предан матери земљи 26. марта т. г.

Хвала мјесном свештенику Николи Јовићевићу, који над покојником опјело изврши и онако дирљивим говором и потоњи пут раста се у име присутних покајница са несрећним Душаном.

Још једанпут свима и сваком хвала, који нам ма којим путем у овој нашој тузи и несрећи саучешће изјавише.

Подгорица, 2. априла 1915.

У име ожалошћене породице
Јован П. Вујовић
пјешадијски капетан

(бр. 117, 1,1)